

Broj/Број: 01,02,03,04/2-05-4/08
Sarajevo/Сарајево, 28. 4. 2008.

KOLEGIJU OBAJU DOMOVA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

KOLEGIJU TAJNIŠTVA

ČLANOVIMA IPU SKUPINE PSBIH U INTERPARLAMENTARNOJ UNIJI

SEKTORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I PROTOKOL

Predmet: IZVJEŠĆE O 118. ZASJEDANJU SKUPŠTINE INTERPARLAMENTARNE UNIJE, CAPE TOWN, 13-18. travnja 2008.

U razdoblju od 13. do 18. travnja 2008. u Cape Townu, Južnoafrička Republika, održano je 118. zasjedanje Skupštine Interparlamentarne unije. Bosnu i Hercegovinu je na zasjedanju predstavljalo izaslanstvo IPU skupine BiH pri Interparlamentarnoj uniji, u sljedećem sastavu:

1. g. Vinko Zorić, zamjenik predsjedatelja IPU skupine BiH pri IPU,
2. gđa Azra Alajbegović, članica IPU skupine BiH pri IPU,
3. g. Adem Huskić, član IPU skupine BiH pri IPU,
4. gđica Marina Mijačević, stručna suradnica u Sektoru za međunarodne odnose i protokol PSBiH.

Na dnevnom redu 118. zasjedanju Skupštine IPU-a bile su sljedeće točke:

- 1. Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika 118. zasjedanja Skupštine IPU;**
- 2. Razmatranje mogućih zahtjeva za uvrštenje točaka u dnevni red za razmatranje po žurnom postupku;**
- 3. Opća debata o političkoj, ekonomskoj i socijalnoj situaciji u svijetu s općom temom: „Pomicanje granica siromaštva“;**
- 4. Uloga parlamenata u uspostavi ravnoteže između nacionalne sigurnosti, ljudske sigurnosti i individualnih sloboda i u otklanjanju prijetnji demokraciji“;**
- 5. Parlamentarni nadzor nad državnim politikama pružanja strane pomoći;**
- 6. Radnici-migranti, trgovina ljudima, ksenofobija i ljudska prava;**
- 7. Usvajanje tema i imenovanje izvjestitelja za 120. zasjedanje Skupštine.**

U dnevni red naknadno je uvrštena i točka o ulozi parlamenata i Interparlamentarne unije u osiguranju žurnog prestanka pogoršavanja humanitarne situacije u konfliktnim područjima i omogućenju prava na samodoređenje Palestinaca, posebice zaustavljanjem blokade u Gazi i ubrzavanjem stvaranja palestinske države kroz održive mirovne procese.

Za predsjednicu 118. zasjedanja Skupštine IPU-a izabrana je gđa Baleka Mbete, predsjednica Parlamenta Južnoafričke Republike. U svome uvodnom govoru, gđa Mbete je izjavila kako je iznimno važno što parlamenti drže vlade odgovornim za njihove akcije na međunarodnoj razini, a

ne samo za aktivnosti na domaćem planu. Među parlamentarcima diljem svijeta, kako je rekla gđa Mbete, mišljenje je da je vanjska politika ostavljena u isključivu nadležnost izvršne vlasti i da se u tom području ne čuje glas naroda koji je izravno birao svoje predstavnike.

U raspravi o uvrštenju točke u dnevni red za razmatranje po žurnom postupku razmatrano je ukupno šest prijedloga:

1. Prijedlog Grčke: rasprava o klimatskim promjenama;
2. Prijedlog Venecuele: rasprava o kolumbijskom konfliktu;
3. Prijedlog Srbije: rasprava o zaštiti međunarodnog prava i suvereniteta Srbije,
4. Prijedlog Novog Zelanda: rasprava o poslijeizbornoj situaciji u Zimbabveu,
5. Prijedlog Senegala: rasprava o akcijama danskih parlamentaraca u vezi s islamom,
6. Prijedlog Južnoafričke Republike: rasprava o pogoršanju humanitarne situacije u velikom broju zemalja svijeta.

Nakon što je dio zemalja povukao svoje prijedloge, u znak potpore zajedničkom prijedlogu Južnoafričke Republike, Egipta i Irana, i nakon glasovanja, za razmatranje po žurnom postupku usvojena je točka pod nazivom - Uloga parlamenata i Interparlamentarne unije u osiguranju žurnog prestanka pogoršavanja humanitarne situacije u konfliktnim područjima i omogućivanju prava na samodoređenje Palestinaca, posebice zaustavljanjem blokade u Gazi i ubrzavanjem stvaranja palestinske države kroz održive mirovne procese.“

Plenarna rasprava o općoj temi 118. zasjedanja Skupštine: „Pomicanje granica siromaštva“ izazvala je veliku pozornost sudionika, koji su jednoglasno izrazili potrebu za žurnim rješavanjem pitanja siromaštva. Austrijsko izaslanstvo apeliralo je na realističan pristup problemu siromaštva, te je istaknulo da parlamentarci trebaju imati veću ulogu u kontroliranju provođenja akcija izvršne vlasti u ovome području. Član izaslanstva Filipina naglasio je kako je spektar siromaštva stvaran te je od svih zahtijevao smisao za zajedničku misiju. Istaknuo je da se rat protiv siromaštva može i mora dobiti. Korejsko izaslanstvo iznijelo je prijedlog o osnivanju tijela za smanjenje siromaštva unutar IPU-a koje bi razmjenom informacija i iskustva pratio napredak i nedostatke u području smanjenja siromaštva.

Opći zaključak sudionika zasjedanja je da je za problem siromaštva potrebna globalna solidarnost, budući da je smanjenje siromaštva sastavna komponenta milenijskih razvojnih ciljeva. Ukoliko se to ne postigne, neće biti realizirani ni mnogi drugi ciljevi izneseni u Milenijskoj deklaraciji.

Doprinos raspravi o ulozi parlamenata u postizanju ravnoteže između nacionalne sigurnosti, ljudske sigurnosti i individualnih sloboda i u otklanjanju prijetnji demokraciji dali su brojni predstavnici zemalja članica IPU-a, razmjenjujući na taj način iskustva i pozitivne prakse, posebice u području ljudske sigurnosti i zaštite temeljnih prava i sloboda. U vezi s tim, Skupština je pozvala parlamente zemalja članica da osiguraju učinkovite sustave za sudjelovanje javnosti u njihovu radu kao i da odigraju ključnu ulogu u podizanju svijesti građana o njihovim ustavnim pravima. Također, potrebno je osigurati dvosmjernu komunikaciju s građanima radi jačanja parlamentarnog nadzora nad djelovanjem izvršne vlasti i osigurati da vlada bude obvezana na poštovanje prava i sloboda građana. Posebice je naglašen značaj neovisnog sudstva u uspostavi ravnoteže između nacionalne sigurnosti, ljudske sigurnosti i individualnih sloboda te u otklanjanju prijetnji demokraciji.

Rasprava o temi: „Parlamentarni nadzor nad politikama pružanja strane pomoći“ odvijala se na temelju izvješća suizvjestitelja g. Francios-Xaviera de Donnea (Belgija) i g. Epiphane P.B. Quenuma (Benin). Skupština je pozvala parlamente zemalja donatora pomoći da poštuju dugoročne obveze koje su potvrdili u Monterreyu 2002. godine, kada su se obvezali na izdvajanje 0.7 % GDP-a za pomoć siromašnim zemljama, te osiguraju da njihove vlade pružaju stvarnu pomoć, a ne da se pomoć svede samo na otpisivanje dugova, jer u takvim slučajevima ne dolazi do stvarnog prijenosa bilo kakvih sredstava. Posebice je naglašena potreba da zemlje donatori djeluju transparentno, ne postavljajući uvjete zemljama primateljicama pomoći, jer bi takvi uvjeti mogli ugroziti njihov

razvoj. Sudionici zasjedanja suglasili su se da Interparlamentarna unija mora raditi sa specijaliziranim agencijama UN-a, osobito s UNDP-om i drugim multilateralnim i bilateralnim donatorima, u želji da se ojačaju parlamentarne institucije u zemljama koje primaju pomoć za razvoj, posebice u nestabilnim zemljama i novim zemljama koje nastaju kao posljedica konflikata.

Skupština IPU-a razmatrala je i temu: „Radnici – migranti, trgovina ljudima i ksenofobija i ljudska prava“. Suizvjestitelji g. Cesar Camacho (Meksiko) i g. Andrew Dismore (Velika Britanija) u svojem su izvješću naglasili nekoliko važnih problema s kojima se čovječanstvo suočava. Primijetili su da siromaštvo, globalizacija, nejednakost spolova i humanitarne krize u velikoj mjeri utječu na migracije stanovništva, ali i uzrokuju pojave kakva je trgovina ljudima i masovno kršenje ljudskih prava. Trgovina ljudima oblik je modernoga ropstva i strašan zločin protiv čovjekova dostojanstva. Trgovina ljudima u uskoj je vezi s organiziranim kriminalom i kategorizirana je kao treća najprofitabilnija kriminalna aktivnost uz drogu i trgovinu oružjem. Tri ključne obveze koje se nameću svim državama, bez obzira na njihov status kao početne, prijelazne ili određene države trgovine ljudima, su: sprečavanje i prevencija trgovine, istraživanje, procesuiranje i kažnjavanje trgovaca te zaštita žrtava trgovine ljudima. Skupština je također naglasila da zaštita žrtava trgovine ljudima treba biti ugrađena i smještena u samo središte zakonodavnih okvira, što od vlada zahtijeva revidiranje zakona o imigraciji, kao i imigracijske politike. Interparlamentarna unija očekuje od svojih članica da osiguraju kompatibilnost njihovih zakona o migraciji, politika i praksi s njihovim programima za prevenciju rasizma, ksenofobije i netolerancije, tako što će, između ostaloga, ukloniti sve rasističke ili ksenofobne kriterije koje primjenjuju na migrante.

Kada su u pitanju radnici-migranti, naglašena je rasprostranjenost eksploatacije i zlostavljanja migranata, što se posebice odnosi na migrante bez isprava ili one koji ilegalno borave na području druge zemlje. Zaštita njihovih interesa u takvim je slučajevima prepuštena dobroj volji njihovih poslodavaca, a izazov s kojim se danas svijet suočava jeste - kako promovirati sustave na državnoj razini koji će osigurati poštovanje ljudskih prava i dostojanstva svih migranata. Skupština je pozvala parlamente zemalja članica IPU-a da promoviraju i štite temeljna ljudska prava migranata u skladu s međunarodnim instrumentima, kakva je Opća deklaracija o ljudskim pravima, te da formiraju specijalizirane komitete za migracije, čiji bi zadatak bio pružanje djelotvorne zaštite prava migranata, a osobito žena i djece.

Na marginama zasjedanja, članovi IPU skupine BiH pri IPU održali su brojne bilateralne sastanke, među kojima izdajavamo sastanke s predstavnicima Velike Britanije, Hrvatske, Crne Gore, Srbije, Austrije i Njemačke, na kojima je razmatrano unapređenje suradnje između IPU skupine BiH s IPU skupinama navedenih zemalja. Budući da je IPU skupina BiH već prvoga dana zasjedanja podnijela zahtjev za prijam u članstvo Skupine G12+ unutar IPU-a, spomenuti sastanci iskorišteni su i za dobivanje potpore tijekom glasovanja za prijam u članstvo ove Skupine. Skupinu 12+ čine 44 zemlje, od ukupno 148 zemalja članica IPU-a, i ona je tijelo koje donosi najvažnije političke odluke u vezi s djelokrugom Interparlamentarne unije.

Izvješće pripremila
Marina Mijačević

Izvješće odobrio
Vinko Zorić

Stručna suradnica za bilateralne
odnose i protokol

Zamjenik predsjedatelja
IPU skupine BiH pri IPU

Prilog: Rezolucija usvojena na 118. zasjedanju Skupštine